

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA-4110-01-01/2012R/12/004

Katowice, dnia 15 czerwca 2012 r.

Pani
Rita Serafin
Burmistrz
Miasta Kuźnia Raciborska

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miasta Kuźnia Raciborska² w zakresie udzielania zamówień publicznych na usługi utrzymania czystości i porządku na terenie gminy w latach 2010 - 2011

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 7 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Burmistrz niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację zadań w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny cząstkowe i ustalenia kontroli:

1. NIK ocenia pozytywnie tworzenie przez Gminę warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Zadania w tym zakresie prawidłowo ujęto w regulaminie organizacyjnym Urzędu³, w zakresach czynności pracowników Referatu Gospodarki Nieruchomościami, Rolnictwa i Ochrony Środowiska oraz w statucie i regulaminie organizacyjnym Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej⁴, zgodnie z którymi do zakresu działania tej jednostki należało m.in. utrzymanie czystości i porządku oraz zieleni i zadrzewień na terenie gminy.

Zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy określał regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kuźnia Raciborska uchwalony w maju 2006r⁵. NIK zwraca uwagę na brak w tym *Regulaminie*, stanowiącym akt prawa miejscowego, wymaganych art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁶ postanowień określających m.in. warunki

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82, zwanej dalej „ustawą o NIK”, w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r.

² Zwanym dalej „Urzędem”.

³ Wprowadzonego Zarządzeniem nr B.0152-3/08 Burmistrza z dnia 19 lutego 2008 r.

⁴ Zwany dalej „ZGKiM”.

⁵ Uchwalony przez Radę Miasta 25 maja 2006 r. (Uchwała Nr XLII/367/2006), zwany dalej „Regulaminem”.

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 391, zwaną dalej „ustawą o utrzymaniu czystości”.

rozmieszczenia pojemników przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na drogach publicznych i na terenach służących do użytku publicznego oraz częstotliwości pozbywania się odpadów z terenów przeznaczonych do użytku publicznego. Postanowienia *Regulaminu* w tym zakresie określały jedynie, że częstotliwość opróżniania koszy ulicznych powinna być dostosowana do ilości gromadzonych w nich odpadów (§ 11). W ocenie NIK brak powyższych postanowień utrudniał rzetelną ocenę wywiązywania się ZGKiM z obowiązku rozmieszczenia pojemników do zbierania odpadów na terenie gminy.

Ponadto stwierdzono, że przez ponad 2,5 roku Burmistrz nie podjął działań w celu zaktualizowania postanowień obowiązującego *Regulaminu*, w związku z wejściem w życie 12 czerwca 2009 r. znowelizowanych przepisów art. 4 ust. 2 pkt 1 lit. a ustawy o utrzymaniu czystości. Wskutek tego nie nałożono na właścicieli nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów. NIK, uwzględniając postanowienia art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości, zasady techniki prawodawczej i orzecznictwo w tym zakresie⁷, nie podziela stanowiska przedstawionego przez Panią Burmistrz w wyjaśnieniach, że nie zachodziła konieczność zmian *Regulaminu* z uwagi na udostępnienie przez Urząd mieszkańcom wykazu firm odbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, ustawienie pojemników do gromadzenia zużytych baterii w budynku Urzędu i ZGKM oraz organizację zbiórki zużytych baterii przez szkoły w ramach konkursu ekologicznego.

2. NIK, na podstawie wyników oględzin 9 miejsc publicznych zlokalizowanych w centralnej części Miasta, pozytywnie ocenia ich stan czystości i porządku, mimo stwierdzonych uchybień. Przeprowadzone oględziny skwerów, parkingów, przystanków autobusowych i ulic wykazały, że były one utrzymane w czystości, a stan techniczny rozlokowanych koszy na odpady był dobry. NIK zwraca jednak uwagę, że o ile w centrum Miasta kosze rozmieszczano z dużą gęstością (w odległościach nawet co 20 m), to na ulicach oddalonych od centrum umieszczano je znacznie rzadziej (co ok. 60-200 m) lub ustawiano tylko przy przystankach komunikacji publicznej (np. przy ul. Rudzkiej).

Łącznie, według danych ZGKiM, na terenie gminy w okresie objętym kontrolą rozmieszczono 100 koszy na odpady z tego 63 w centralnej części Miasta, a pozostałe 37 koszy w 9 jednostkach pomocniczych gminy (osiedlach i sołectwach). W latach 2010-2011 Urząd, na wniosek niektórych jednostek pomocniczych, w celu doposażenia terenów publicznych zakupił łącznie 23 kosze na odpady, podczas gdy ZGKiM, odpowiedzialny za utrzymanie czystości i porządku, zakupił ich tylko 8 w 2010 r. w celu wymiany zużytych bądź zdemastrowanych koszy.

Ponadto stwierdzono brak zabezpieczenia istniejących 3 placów zabaw dla dzieci przed przedostaniem się na ich teren zwierząt domowych i bezdomnych (obecność takich zwierząt stwierdzono podczas przeprowadzonych oględzin jednego z miejsc publicznych) oraz brak zabezpieczeń znajdujących się na nich piaskownic na noc. Na terenie Miasta nie stwierdzono także żadnej infrastruktury (np. koszy, wybiegów lub dystrybutorów jednorazowych torebek) ułatwiającej właścicielom zwierząt domowych wypełnianie ustalonych w *Regulaminie* obowiązków usuwania zanieczyszczeń pozostawionych przez ich zwierzęta w miejscach publicznych. Niezabezpieczenie placów zabaw przed zwierzętami domowymi i bezdomnymi p.o. z-cy Dyrektora ZGKiM wyjaśniał m.in. ograniczonymi możliwościami finansowymi gminy oraz zawartym w *Regulaminie* zakazem wprowadzania na ich teren zwierząt domowych. Wyjaśniał również, że z uwagi na brak zabezpieczeń, w 2011 r. zlikwidowano 7 piaskownic, a w pozostałych zwiększono częstotliwość wymiany piasku w ciągu roku.

3. W latach 2010-2011, zarówno Urząd, jak i ZGKiM nie udzielały zamówień publicznych na dostawy lub usługi związane z realizacją zadań z zakresu utrzymania czystości i porządku oraz zieleni o wartości netto przekraczającej równowartość kwoty 14.000 Euro. ZGKiM wykonywał powierzone mu zadania siłami

⁷ Przykładowo wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 7 kwietnia 2010 r. -II OSK 170/10 (Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy musi regulować szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku dotyczące kwestii wymienionych w art. 4 ust. 2 pkt 1-8 ustawy z 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) oraz wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 grudnia 2006 r. - II SA/Go 471/06 (W uchwalanym regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy mogą znaleźć się tylko takie postanowienia, których przedmiot mieści się w zakresie wyznaczonym przez art. 4 ust. 2 ustawy z 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Wyliczenie zamieszczone w ustępie 2 wymienionego artykułu ustawy ma bowiem charakter wyczerpujący, co oznacza iż w regulaminie nie można zamieszczać postanowień wykraczających poza treść art. 4 ustawy. Jednocześnie też wyliczenie przedmiotu uregulowania regulaminem ma charakter obligatoryjny; co oznacza, iż w treści regulaminu muszą znaleźć się uregulowania odnoszące się do wszystkich ośmiu punktów art. 4 ustawy).

własnymi, zatrudniając okresowo m.in. mieszkańców gminy, którzy posiadali nieuregulowane wobec niego należności czynszowe⁸. Na sfinansowanie prac związanych z oczyszczaniem miast i wsi oraz utrzymaniem zieleni Gmina, zgodnie z uchwałami Rady Miejskiej w sprawie uchwalenia budżetu gminy na rok 2010 i na rok 2011, przekazała ZGKiM dotacje budżetowe w wysokości odpowiednio 260 tys. zł i 300 tys. zł.

NIK nie wnosi uwag do udzielania przez Urząd ww. dotacji oraz ich wykorzystania i rozliczania przez ZGKiM. Rzetelnie i terminowo Urząd sporządzał sprawozdania Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych, które, zgodnie z § 4 pkt 3 lit d rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹, Burmistrz przekazywał do Regionalnej Izby Obrachunkowej. Z analizy poniesionych przez ZGKiM wydatków za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r., ujętych w sprawozdaniach Rb-30S (w Rozdziale 90003, § 4201) wynika, że nie zakupiono materiałów nieujętych w klasyfikacji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Dostosowanie zapisów regulaminu utrzymania czystości na terenie Miasta Kuźnia Raciborska do zgodności z zakresem delegacji określonym w art. 4 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości.**
- 2. Poprawę stanu zabezpieczenia placów zabaw i piaskownic przed dostępem zwierząt.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Burmistrz, w terminie 15 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Burmistrz prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

⁸ W ramach umowy o pracę lub umowy o dzieło. Wynagrodzenie z tytułu tych umów w całości lub części przeznaczane było na pokrycie zadłużeń.

⁹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.